

Műfiszeti árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy óra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

Kiadóhivatal:

Főpiac, a város-
száll szomsz. sz.

Hirdetések:

Egy hasábos postá-
soronként 5 krajával
számítottnak.

Jobb jövő.

— Irta: Konez Ákos. —

Debreczen, április 27.

Az utolsó vesszőparipa is ki-
esik az ellenzék alól. A kuriai
biráskodásról szóló javaslat tár-
gyalásánál ugyanis az ellenzék
láthatja, hogy a kormány komolyan
foglalkozik a választások
tisztaságának biztosításával. A ja-
vaslat minden vonása liberalis és
a maga egészében épp úgy, mint
részleteiben biztosítéka a jognak és
igazságnak. Régen érzett hiányo-
kat pótol a javaslat és hivatva
lesz megszüntetni a polgári jogok
gyakorlásánál minden hivatlan
és illetéktelen beavatkozást úgy,
hogy a választók szabadon, lelki-
ismeretüket és politikai meggyő-
ződésüket minden nyugözéstől
menten vihetik az urnák elé.

Ezen javaslatnak törvényerőre
való emelkedése után bizvást re-
mélhetjük, hogy a képviselővá-
lasztások képe tisztább lesz a
multakénál. Erőszak, félelem el-
vesztik hatásukat s úgy a nem-
zetiségi törekvések, mint a nép-
párti velleitások nem lesznek
befolyással a választásokra. A
szószék nem lesz többé kortes-

tribün és a magyar állameszme
ellenségeinek nem lesz alkalmuk
elkábítani azok fejét, kik restelnek
vagy nem tudnak gondolkozni
arról, hogy mivel tartoznak e
hazának és ennek nyugalmának.

Szél Kálmán, mikor átvette a
kormány vezetését, kibontott zász-
lajára e három szót írta: *törvény,
jog és igazság*. E három az ember
jog életének legerősebb *háromsága*.
A törvény véd, a jog alapot ad,
az igazság megvéd bennünket
attól, hogy tévedjünk, vagy jogaink
csorbittassanak. És ezen három
védelmi eszközt ott találjuk az
előttünk fekvő javaslatban.

Ha a betűk szelleme átmegy
a politikai közéletbe és az egyesek
lelkébe, egy szebb jövőnek nézünk
elébe. Tiszták lesznek a választá-
sok és nem fog vér folyni az
alkotmányos küzdelemben. Nem
lesz lélekvásárlás, nem lesz kor-
rupció és a képviselő nem a
boros hordók tetején kapja meg
mandátumát, hanem a szabad pol-
gárok szabad elhatározásából, —
mint ahogy az a népképviselőhöz
illik. S ha még is itt-ott vissza-
élések lesznek, a törvény kérlel-
hetetlenül visszadobja a tisztátalan
mandátumot, gátat vetve ezáltal

annak, hogy egyesek vásárolt
mandátummal jussanak a törvény-
hozás termébe.

A tulzó ellenzék szakadatla-
nul azt hányt a szabadelvű párt
szemére, hogy meg nem engedett
eszközökkel növeli táborát. Ha
azonban a választások történetét
tanulmányozzuk, azt látjuk, hogy
éppen az ellenzék volt az, mely
minden kigondolható eszközt fel-
használt arra nézve, hogy itt-ott
jelöltjeit győzelemre vigye. Ez a
kétségbeesés politikája volt, az
életfentartási ösztön sugalta erőlkö-
dés, a kised létszám gyarapí-
tása stb. A szabadelvű párt erős
volt, annak nem is kellett erőlkö-
dnie, nem kellett kétségbeesítő
eszközökhöz folyamodni, mert az
ország zöme belátta a liberális
kormány hatalmas alkotásait, nem-
zetfentartó törekvéseit és hívás
nélkül seregett azon zászló alá,
melyre az igazi szabadelvűség
eszméi voltak felírva.

Nem tagadjuk azonban, hogy
egyik, mint másik részen vol-
tak visszaélések. Emberi mű nincs
hiba nélkül s a gyarlóság ott
leselkedik úgy az egyes emberek,
mint nagy intézmények nyomában.
Peccatur intra muros et extra. De

TARCZA

„Nagy Iván.”

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

A fenti czimben foglalt két szó
idézőjel nélkül Magyarország nemrég
elhunyt nagy család történetirójának a
neve, — idézőjel között pedig: ezime
egy most megindult hézagpótló folyóirat-
nak, mely az elhunyt kitűnő tudós nevét
tűzte zászlójára.

A „Nagy Iván” cz. folyóirat *Család
történeti Ertesítő*, melyet dr. *Komáromy
András* és *Petkó Béla* országos levéltári
fogalmazók szerkesztenek és adtak ki ket-
tős czélből.

Egyik czél az, hogy a magyar ne-
mesi családok történetének óriási anyagát,
mely eddig még igen hiányosan van fel-
dolgozva, s melyet egyetlen munkában,
kevés számú szaktudós közreműködésével
lehetetlen is volna megírni a maga teljes-
ségében, s ezt a hatalmas anyagot las-
sankint, évek során át gyűjtse és hordja
össze ezen folyóirat a maga keretében.
Ezért a szerkesztők munkatársukul fel-
hívják az egész ország közönségét, külö-
nösen pedig a nemes családokat, hogy
segédkezzenek a szép és nagy mun-
kában.

Másik czélja a folyóiratnak, hogy az
aktuális nemességi dolgokról, nemesség-
és czimeradóományozásokról, változtatások-
ról stb. időnkint értesítette a nagyközön-
séget s e czélből fölkérték a szakértők a
belügyminiszteriumot, mint legfőbb nemesi

hatóságot, hogy engedélyezze a folyóirat
mellett egy „Hivatalos Ertesítő” kiadását,
— a mely a belügyminiszterium nemesi
ügyekre vonatkozó intézkedéseit fogja
közölni. Ezt a volt belügyminiszter Perczel
Dezso, kézséggel meg is engedte, sőt
egyidejűleg körrendeletileg ajánlotta az
összes törvényhatóságoknak ezen hézag-
pótló folyóiratot.

Ily módon kapcsolja össze a „Nagy
Iván” a multat és a jelent és e miatt
valóban közérdeklődésre tarthat számot.

A nemesi családok régi történetének
pótlására már csakugyan nagy szükség
van, miután b. e. Nagy Iván munkája
immár elavult és hiányos is, ami pedig a
heraldikát illeti, a Siebmacher-féle czimer-
könyve sem egészen teljes s eme hiányokat
a Magyar Heraldikai és Genealogiai Társaság
évenként csak négyszer megjelenő
s szigoruan tudományos irányu szakköz-
lönye: a „Turul” pótolni nem képes. S
ugyanesak hiába készülődik a Társulat
már hosszú ideje a Magyar Nemzetiségi
Zsebkönyv második részének, a nemzeti
családok almanachjának kiadására, mert
az óriási anyag összegyűjtése egy ily
könyv keretébe egyöntetű módon, igen
nehéz.

Rendkívül szerencsés invenciónak
mondhatjuk tehát a „Nagy Iván” megin-
dulását s azon vállalkozást, — hogy a
magyar nemesi családok történetének
összes anyagát, melynek egybegyűjtésére
egyetlen tudományos munkálat nem képes,
— a maga keretében, mint népszerű
folyóirat, hosszú idő alatt, az egész ország

általános közremunkálásával hordja össze,
amely anyagból aztán majdan a magyar
nemesség történetének kritikai feldolgozója
tudományosan kiválogatja azt, ami mun-
kája megbírálásához és teljességéhez
szükséges leend.

Abban a tekintetben pedig, hogy
aktuális nemesi ügyekkel is foglalkozik,
— a „Nagy Iván” igazán hézagpótló
folyóirat, melyre már csakugyan szük-
ség volt, mert az utóbbi időkben — a
kissé túlzásig vitt demokratszellem nyo-
mása alatt — hazánkban a nemességi
ügyek a legnagyobb elhanyagoltatásban
részeseültek.

Hogy különben a „Nagy Iván” a
demokracia szelleme ellen nem tör, sőt
a képzelhető legliberálisabb állápontra
helyezkedik, arra mutat az, hogy nem
csak a 48. előtti, hanem a 48. utáni
nemes családokkal is foglalkozik, szóval
nincs tekiattétel a nemes családok régisé-
gére, időrendjére.

S egyáltalában a „Nagy Iván”
megjelenése nem fogja — mint némelyek
gondolnák talán — az osztálykülömb-
séget és a nemesi gőgöt táplálni és nö-
velni, sőt ellenkezőleg, enyhíteni fogja,
mert véget vet sok bizonytalanságnak,
eloszlatja a homályt, mely eddig sok ne-
mesi család származását fűdi.

A „Nagy Iván”-nak épen az lesz
egyik üdvös eredménye, hogy megszü-
nteti a kétségeket a nemesi dolgokban,
világosságot vet az őrszes nemesi csalá-
dok történetére s okmányszerűen derítvén
ki mindeniknek a származási viszonyait,

éppen ennek elkerülése végett tette a ház asztalára a kormány a kuriai biráskodásról szóló javaslatot. — Ez hivatta van a mult aberrációit megszüntetni, a polgári jogok szabad gyakorlását biztosítani.

Mi nem félünk az ellenzék-től. A politikai tisztas fegyverekkel vivott harc használ a közéletnek. És ha az ellenzék feladatának magaslatán áll, úgy a mérközéseknél új eszmék szikrája pattan ki. Az eszmék pedig becsesek, akár milyen politikai hitvallást követő ajkáról fakadjanak is fel . . .

Az igazságtól csak az fél, aki nem jár igaz uton, aki azonban a *törvény* alapján áll és *jogait* védi, annak mindenkor hű követője lesz az *igazság* is . . .

— **Kilencz Interpelláció** elintézésére vállalkozott ma Széll Kálmán miniszterelnök, s mi sem jellemzőbb az általános bizalomra, melylyel a képviselőház pártkülönbség nélkül személye iránt viseltetik, de meg a kormányelnök államférfiai bölcsességére, mint a mód, melylyel a Ház Széll Kálmán interpellációs válaszait fogadta. Az interpellációk — kettő kivételével — mind a belépett kormányelnökhöz, illetve a volt belügyminiszterhez intéztettek, — tehát a mult restitucziói, melyeknek elintézése szintén hozzájárul a mai helyzet teljes kialakulásához. A miniszterelnök behatóan és teljesen megnyugtatóan válaszolt mindegyik interpellációnak, a kik majd mind az adott választ tudomásul vették s a ki ezt nem tette meg, még az is meg volt velök elégedve.

— **A függetlenségi pártok egyesülése.** A függetlenségi és 48-as pártnak Bartha Miklós elnöke alatt tanácskozó árnya-

lata elhatározta, hogy a delegációban, mint régen részt vesz, de a részételt nem elvi, hanem taktikai szempontnak tekinti: — elhatározta továbbá, hogy a képviselőházban e Kossuth Ferencz elnöke alatt levő párttal karöltve kíván működni s e czélból levelet is intéztek Kossuthhoz, felkérvén őt, — hogy valamint ők pártjuk köréből kiküldtek egy bizottságot a közgazdasági önállóság kivívása érdekében megindítandó pártmozgalom előkészítése czéljából, úgy ők is küldjenek egy bizottságot, — hogy a két bizottság együtt működhessek.

— **Goluehowszki gróf külügyminiszter** Mérey követségi tanácsossal tegnap Bécsbe utazott. Eöczy és Suzzara osztályfőnökök tagnap, Széchen gróf osztályfőnök pedig már tegnazelött elutaztak a fővárosból.

Országgyűlés.

Budapest, április 26.

A mai ülés gerince: kilencz miniszterelnöki válasz interpellációkra. Ez ritka dolog. Fel is kiált egy ellenzéki honatya a folyosón:

— Ez aztán a rendmegváltozás! Az előtt másfél éven át nem feleltek egy interpellációra, most egy ülésen felelnek kilenczre!

Az elején a sorozatnak kisebb érdekességű dolgok voltak; ekkor kevesen voltak együtt a képviselő urak. A megnyitónál pedig épen csak egy helyen ültek a padokban.

— Ugy látszik; csak azok jöttek el, a kiknek az interpellációjára felelnek, mondták.

De később megtelt a terem, sőt a karzaton is mindenki tetszéssel hallgatta a miniszterelnök válaszait, melyeket az interpellálók is majdnem valamennyit tudomásul vettek.

Különösen érdekes volt a válaszok közül kettő: az egyik a Pichlernek adott, a melyekben dr. Lueger bécsi heczpolgármester ur részére voltak igen csipős borszemek elrejtve.

A második érdekes és fontos válasza Széll miniszterelnöknek a Kinai kérdésről szólt. Erről tudvalevőleg Mayer Ferencz interpellált, mikor az osztrák-magyar kinai expedíciónak híre jött. A miniszterelnök kijelentette, hogy az expedíciót nem tervezik, de másrészt jelezte, hogy egy kereskedői körökből kiinduló kérdést a kormány szívesen támogatna.

Major Ferencz és a Ház is egyhangulag tudomásul vette a választ, de előbb Major a legüresebb és legunalmasabb szónokok egyike félóra hosszat elmélkedett — a legnagyobb figyelmetlenség mellett.

Miután még Kálmán Károly is zengő hangon tudomásul vette a nagycsütörtöki opera-előadások ügyében kapott választ, az ülés befejezését egy új interpelláció adta, a Páder Rezsőé.

Közvilágításunk.

Debreczen, április 27.

Balogh Mihály, Debreczen szab. kir. város volt s jelenleg nyugalmazott főmérnöke, midőn a város szolgálatában ezen ügynek referense volt, a közvilágítás kérdésében a következő előterjesztést tette Simonffy Inre kir. tanácsos, polgármesterhez:

*Nagyságos királyi Tanácsos,
Polgármester Ur!*

Motto:

Magánvilágítási légszesz fogyasztás	505,797 m ³ × 18 kr. = 91,043,45 frt
Dohánygyári l. sz.	28,900 m ³ × 15 kr. = 4,335.— frt
Mótor l. sz.	10,993 m ³ × 10 kr. = 1,099,30 frt
Utezi l. sz.	163,571 m ³ × 9,88 kr. = 16,160,81 frt
Veszteség és gyári világítás	33,759 m ³
	112,648,57 frt
Előállítási költség	743,020 m ³ × 5,62 kr. = 41,757,72 frt
Haszna a külföldi társulat debreczeni légszeszgyárának 1894—95-ben	70,890,85 frt
	Gázgyárak közleményei.

— megszünteti majd azt az indokolatlan fenhéjazást, mely az egyes nemesi családokat egymással szemben odáig viszi, hogy mindenik a saját magát tartja a legkülömb családnak.

Most még ugyanegy nemesi család különböző ágai közt is gyakori a versengés az elsőbbségért s e sorok írójának gyakran volt alkalma tapasztalni, hogy — ha ugyanegy nemesi családnak más-más ágból való tagjával beszélt, az illető mindig csak a maga ágát tartotta az „igazi“-nak s a többi ágat csak „amolyan“-nak, közönségesnek deklarálta. Természetesen, könnyen tehetette ezt bárki, senki sem háborgatta ezen élvezetében — egész mostanig.

A „Nagy Iván“ azonban mindeme kisdied játékokat könyörtelenül megszünteti, midőn világosságot derít az összes — régi és új — nemesi családok történetére, mindenkinek egyenlő mértékkel mérvén és eleget tevén, csakis a történeti igazságot tartván szem előtt.

S a „Nagy Iván“ teszi mindezt „more patrio“, kellemes, könnyed, vonzó stílusban, mintha csak egy öreg bácsi vagy néni elbeszélését hallanók. Valóban, legtöbb nemes családnak van egy olyan öreg tagja — bácsija vagy nénije, — aki a család történetének élő lexiconja s akitől a fiatalabbak ámulattal és élvezettel szokták hallgatni a régi családi dolgokat. Nos, mi azt hisszük, hogy a „Nagy Iván“ fő-fő munkatársai az ország ezen öreg patriarchái és matrónái lesznek. E tisztas öregek, akik eddig csak a

bizonytalan szájhagyományra bízták érdekes történeteiket, most már nyugodt lélekkel adhatják át azokat a „Nagy Iván“-nak, ez igaz szekretáriusnak és íródeáknak, — mely jobban megőrzi majd a hagyományokat, mint sokan a mai modern Magyarország nevető örökösei közül, akik a bácsi vagy a néni érdekes elbeszélését, ugye lehet csak kötelességszerű áhitattal hallgatják.

Bizony mondom, csak sajnálni való, hogy a „Nagy Iván“ már régen, évtizedekkel ezelőtt nem keletkezett, mert hisz hány meg hány nemes ember hunyta le a szemét. — hogy tovább ne menjünk, csak 1867. óta, a Nagy Iván munkájának befejezése óta, — akik örökre sirba vitték magukkal a családjuk és esetleg más családok történetére vonatkozólag is a legérdekesebb adatokat.

Ami elmúlt, az persze többé vissza nem hozható, de azt tartja a magyar közmondás, hogy „jobb későn, mint soha“ — a „Nagy Iván“ előtt ál a jövő, — s kívánatos, hogy segítse szép és nagy munkájában az egész ország közönsége.

S különösen a nemes családok fiatal sarjai, kik közül, — bár sokan szeretik származásukat büszkén fitogtatni, de leg többben családjuk történetéről csak alig bírnak halvány fogalommal, jól teszik, ha forgatják a „Nagy Iván“ lapjait, — tanulhatnak belőle tisztelget, becsülést a derék ősök iránt, kik gyakran követendő példák gyanánt állhatnak az utódok előtt.

A „Nagy Iván“ létesítésének egyik

legszebb eredménye az lesz, ha leküzdí a mai új nemzedéknek minduntalan tapasztalható nagy közönyösségét a történelmi mult iránt és meggyőzi a régi jó táblalabirák utódait a költő szavainak örök igazságáról:

Ki multjához érzéketlen,
Szebb jövőre érdemetlen.

Tatamér.

Változatok a tavaszról.

És szólt a szerkesztő:

— Urak! Kérek egy hangulatos új-donságot a tavaszról.

Ezen felszólításnál jelenvolt a redakció teljes számban és így csak természetes, hogy kiki (mert ilyen tagja is van a szerkesztőségnek) sietett tavaszi hangulatos gyártani.

Alig egy negyedóra mulva a tavasz a következő változatokban feküdt a szerkesztő asztalán.

A politikus.

Üditő Széll fujdogál közöttünk. Itt a tavasz.

Néhány Perczel ezelőtt még télikabátban jártunk és most a tavaszi Széll levettette velünk régi köpenyegünket, a mely azonban a jövő télen még használható lesz, ha valami ügyesen ki tudjuk fordítani.

A madarak az erdőn kezdenek csicseregve obstruálni, a napsugár pedig az iránt interpellálja az embereket, hogy

Örömmel fogtam a Nagyságod felkérése folytán az itteni légszeszgyár jövő kezelését illetőleg előterjesztésemnek előállításához és azt mint „Tanulmányt“ ide csatolva, Nagyságodnak betérjesztem.

A „Tanulmány nagyon is hosszúra nyult. Okát abban méltóztassék találni, hogy a czél nagysága, a melyet elérni óhajtok, a tárgy szeretete oda ösztönzött, hogy semmit sem akartam figyelmen kívül hagyni, amelynek ismerete a szőnyegen forgó ügy elbírálásánál szükséges.

Most midőn ezen kérdésben határozni kell és én azt láttam, hogy ezen ügy más irányu megoldás felé tereltetik amint én annak idején azt óhajtottam, mihelyt dolgaim valamennyire megengedték, magam iránti kötelességem volt ezen ügynek újból neki feküdni, ezekkel alaposan megismerkedni és megvizsgálni, hogy nem hibás, nem nagyon is gyenge alapra volt építve a véleményem és annak érvényesítése nem hozott volna e károsodást e városra.

A mikor ezeket két-három hónapra nyuló idő alatt megtettem, most még inkább azon véleményben vagyok, hogy azon laza, vékonyka összekötésnek, amely az itteni légszeszgyár és egy külföldi részvénytársaság közt fennáll, a melyet úgy e városból, valamint az országból, a mely pedig azon nagy feladatokhoz arányítva, amelyeket a fenmaradás biztosítása végett mulhatatlanul meg kell tennie, nagyon szegény, a pénz kifolyik és igen szerencsés és boldog viszonyok közt levő állam vagyonsodása növelésére szolgál: azon nagyon vékonyka összeköttetésnek véglegesen el nem vágása nemcsak hiba, hanem helyrehozhatatlan (bűn és pedig megbocsáthatatlan) bűn lenne.

Amidőn már ennyire tisztában voltam ez ügygyel, akkor kerestem fel Nagyságodat és épen úgy, mint korábban tettem más kérdésekben, egész nyíltan elmondtam tanulmányom eredményét és előterjesztésemet azzal végeztem, hogy a légszeszgyár legnagyobb részben már is a város tulajdona és a megfizetendő 125.000 frt, a megelőző tárgyalások folyamán nem a gyár árúllá apittatott

meg, hanem az 1897-ik év végéig már letörlesztettnek felvett építési összegben felül, a három évi jövedelemmel együtt a vállalkozó társulatnak engedélyezett végkielégítést képez és azon hosszadalmas tárgyalás, a mely a légszeszvilágításnak jövőben miként való kezelése ügyében folyamatban van, oda mutat, hogy sem azon törekvésekről, a melyeket a városok a légszeszgyáraknak megvásárlása és önkezelésbe vétele végett kifejtettek, sem pedig az itt ez ügyben előzőleg történetekről, sem a tanács, sem a közgyűlés egyetlen tagja sem bír tudomással.

Midőn aztán Nagyságod felhívott, hogy ha ily erős állításokra merészkedem, vegyek időt és irásban fejtsem ki a világitási tanulmányom, hogy ha a bírálatot kiállják, a tárgyalásoknál figyelembe vételessenek, mivel az csak nem képzelhető, hogy a városi közgyűlés ne azt fogadja el, ami a város érdekéből a leghelyesebb, sőt ha ha úgy látom, hogy az irány téves, kötelességem is a helyes irányt megmutatni.

Köszönettel fogadtam a felhívást.

A tárgyalás mai állásában azonban, amidőn a vélemények már úgy szólván meg vannak állapotva és a kérdés nem ismerése folytán a többség véleménye oda hajlani látszik, hogy a közvilágítás általában a légszeszgyár kezelésében továbbra is azon külföldi részvénytársaságnak adassék át; igen sok bajom volt a forma megválasztásával.

Ha az egész könyvtömeget oda küldöm, vagy a levéltár poros aktacsomójára hivatkozom, czélt nem érek.

Kivonatoltam mind a kettőt és „Tanulmány a légszeszgyárnak jövőben való mikénti kezelése ügyében“ czim alatt ide csatolva Nagyságodnak betérjesztem.

Itt vélemény-, itt nézetnyilvánítás elégtelen. A tárgyalásokban én nem veszek részt és ezek sulytalanoknak tekintethetnek.

Hogy a megezáfoltatás meg se kíséreltethessék, megtörtént tények sorozatával állok elő; elmondom, hogy mit csinál a városok legnagyobb része és pedig nálunk, Ausztriában és Németországban.

Azt hiszem, hogy messzebb nem küldhettem. Elmondom, hogy miért csinálják úgy a dolgot, ahogy csinálják és hogy az itteni légszeszgyárnak milyen a története és mi jövedelmezősége van, a társulat által beadott legeslegutolsó ajánlatban kívánt-árak feltételezése mellett is.

Ezen tanulmány eredménye aztán már egy jókora könyvet tesz ki, amelyet nem azért csatolok be, hogy azt a tárgyalás folyamán olvassassák, hanem hogy ezen rövid előterjesztésemnek minden szava mellett tanubizonyoságu szolgáljanak. Hogy azonban a messziről hozott táblázat és az azokból levont hosszú „Tanulmány“ tanuzási képessége ellen kifogás alá ne emeltessék, hitelesítésről is gondoskodtam és összeállításaimnak felülvizsgáltatására Dobieczy Sándor urat kértem fel, akinek állításához kétkedés nem férközhetik. Különben a segédforrásokot is, ha reájok szükség lenne, mind rendelkezésre bocsátom.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZ.

* **A doloval nábob leánya.** Herezeg Ferencz annyira kedvelt színműve, A dolovai nábob leánya tegnap telt ház előtt került színre jó előadásban. Ez estén ragadta meg a közönség az alkalmat, hogy a színtársulat legtehetségesebb tagját, kedvenczét: Fáy Flórát ovációban részesítse. Fáy Flóra Jób Vilmát játszotta nagy sikerrel. Mindjárt színpadra lépésekor lelkesítő tapsokkal fogadták s az orchesterből óriási virágállványt nyújtottak fel, melyen ötpecesétes levél volt. Fáy Flóra tegnapi alakításával megmutatta, hogy méltó az előismerésre. Jób Vilmája minden ízében igaz, természetes alakítás. Bensőséggel tárja fel a csalódott, reményeitől megfosztott, fiatal ábrándos leány lelkivilágát s alakításának legszebb mozzanata az a jelenet, mikor visszafojtva szerelmét, ajkára erőszakolja a szót, hogy nem szereti Tarját s a felvonás fináléjában, mikor az eszméletlenül fekvő főhadnagyot megpillantja

van-e tudomásuk arról, hogy a tavasz megérkezett.

A Kubik gödrök tele vannak fakadó vízzel és bár a Madarász már kint jár az erdőn, a fákon még csak Holló károg. Itt a tavasz, határozottan itt van, mert ha nem volna itt, akkor a hivatalos lap már régen megezáfolta volna.

A tavasz tehát itt van. Tiszteletére a néppárt (mikt amelynek a tavasz is programjába tartozik) az Eneklő kánonok hoz czimzett vendéglőben bankettet rendez.

Az eszlő felköszöntőt Kossuth Lajosra Sztupek Kassián tartja. Itt a tavasz.

A riporter.

A rendőrségtől vett értesüléseink szerint: megérkezett a tavasz.

Megérkezése után nyomban jelentkezett Boeczó Sámuel főkapitánynál és ott 6 heti tartózkodási engedélyt kért. Ezt meg is kapta.

Nagy gondot ad a rendőrségnek a tavasz kora jötte, mert ilyenkor az enyhe éjszakáknak miatta tele vannak a sétaterek gyanus alakokkal, akik a természet szabad ege alatt laknak az első téli nap megérkeztéig.

Ennek folytán a rendőri őrzés napról kezdve kettőzött erővel és erélylyel fogja bejárni a sétatereket éjjel, aminek következtében bizonyára számos bajlétalan csavargó fog a rendőrség kezeibe kerülni.

Itt a tavasz.

Lapunk barátja.

Ébred a szív, a lélek, az elme
Forrón delez a napkorong,
Bájtítkot sug a tavasz sejtelve,
S amely már busan nem borong:
A költő ajkán esattog a dal:
Diadal!

Im véget ért a viadal.
Nincsen hideg, nincs zuzmara,
Kikelt a sziveknek nyara.

Dalt zugok im, feszül a hur
Ittassá tesz a kikelet.
A bárányfelhős ég az ur,
Köd nem legel a rét felett,
És esattog mindenütt a dal:
Diadal!

Im véget ért a viadal.
Nincsen hideg, nincs zuzmara,
Mely minden szívet megmára.

Ébred a szív. Ki költő társ,
Zengjen most harsogón egy dalt:
Sejtelmesen susog a hárs,
S mint szemfedő a ravatalt,
A sok virág borítja úgy
A réteket. Ó diadal!
Im véget ért a viadal.
Nincsen hideg, nincs zuzmara,
Kikelt a sziveknek nyara.

A közzgazdász.

Az enyhe időjárás, vagyis a tavasz kedvező volta: szép kilátásokkal kecsget a termést illetőleg.

Most még csak Bonifácz kellemetlenkedhetik, ami gyümölcsre nézve hozhat váratlan fagyot.

A meteorológusok jelentései is általában kedvezőek. Annyi esőt várhatunk, a mennyi a buza-magot nyelt föld szomjának a kielégítésére elegendő. Falb nem fenyeget kritikus napokkal, aminek következtében nem lehetetlen, hogy a tavaszi buza ára 4-6 forint között fog hullámlani.

Szóval, a tavaszi kilátások kedvezőek.

A kritikus.

Megjöttek az első fecskék, elmennek a színészek, szóval: itt a tavasz.

A színházat pár nap mulva bezárják és nyugalomban hever a fékevesztett szörnyű tekintély: a kritikus toll. Nem lesz, akiről konstatálni lehetne, hogy nagyszerűen domborított; nincs ensemble, sőt „a tetzés kifejezője, a taps“ is elnémul és elnémulnak a: bravuros, bájos, fenomenális, utólérhetlen, művészi eszményi szép, vulkanikus, frenetikus stb. kifejezések is.

A kritikus, ez a 8 ik nagyhatalom, mint ilyen le lesz szerelve. Leszerelte a tavasz, az első fecske, amely kritikán fölül röpköd.

Itt a tavasz.

A szerkesztői üzenetek intézője.

Nem közölhetők: A tavasz. — Ébredés. — Az első fecske. — Sőhaj. — Langy fuvalom. — Hangulat és Ébred a szív ez. tavaszi költemények.

s kétségbeesett sikolylyal borul arca felé, hogy tudtára adja, nem mondott igazat az imént, mert szereti. Szünni nem akart a taps egész előadás alatt, de különösen ezen szép és hatásos jelenete után a III. felvonásban, mikor is a vastüggönyön át is megjelent a lelkes tapsok hívására.

Erdekességet kölcsönzött még a tegnapi előadásnak, hogy *Tóth Elek* lyrai szerelmes játszotta *Tarján Gidát*. Ittléte óta ez az első nagyobb szerep, melyet játszott. E szerepben megmutatta *Tóth Elek*, hogy mit tud s milyen a tehetsége. Mindjárt előre bocsátjuk, hogy tisztességes sikert aratott. Az első felvonásban kissé merev volt, de később mindjobban belemelegedett. Az ő *Tarjánja* azonban még nem oly tökéletes, mint a *Komjáthyé*. Alakításában még nincsen elég szín és erő. Egyes jelenetei elég jól sikerültek, különösen mikor őrmesteri ruhában, sebesülten megy *Jóbék* kastélyába *Vilmát* meglátogatni. Nem lehetne-e leszokni a selypítésről, mert így bajosan boldogul az ilyen nagy színpadon.

Domaháznét ezuttal *Komjáthyé* játszotta nagy sikerrel, szeretetreméltóan és azzal a finom művészettel, mely minden alakítását jellemzi.

Szabó Irma bájos, kedves *Szentirmayné* volt.

Rubos Árpád *Bielitzky* kadétja pompás volt.

A többi szereplők *Fenyéri*, *Tanay*, *Bartha* elősmerést érdemelnek. Külön dicséret illeti *Makray* Dénest, aki epizód szerepben ügyeskedett.

* **Színházi hírek.** A mára hirdett *Koldus diák* *Leopold* *Francziska* betegsége miatt elmarad s helyette a rég nem adott *Kék asszony* közkedveltségű operette kerül színre. *Pierre* halász szerepét *Környei Béla* játssza — a többi szereplők a régiiek. — Pénteken ugyanaz ok miatt a *Kis alamuszi* kerül színre. — Szombaton ha *Prielle* *Kornélia* egészségi állapota engedi a „*Marcell*”-ben bucsuzik *Debreczen* közönségétől, ha pedig gyöngékedése még nem engedné meg a fellépést. *Jövő szerdán* lép fel utoljára. Ez esetben szombaton az „*Estély*” és „*Don Caesar de Basan*” kerül színre. A jövő héten két vagy három estén vendégszerepel *Wein Margit* asszony, a budapesti operaház primadonnája *Traviato*, *Cremonai hegedős* és *Hunyadi László* operákban. A „*Bolond*” új regényes operett vasárnap kerül először előadásra.

* **A színházi bizottság ülése.** A színház bizottság e hó 29-én d. u. 3 órakor a város-háza nagytermében ülést tart, melynek tárgya lesznek: *Komjáthy János* kérelme 1000 frt szubvenzió kiadásáért; színházi festő, díszmester és gépész szerződötése; folyó ügyek.

DEBRECZENI ELLENŐR

1899. május 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Május hóra	1 frt — kr.
„ 1-től június 30-ig	1 „ 67 „
„ „ július 31-ig	2 „ 50 „
„ „ decz. 31-ig	6 „ 67 „

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése április hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy új címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A képviselőház ülése április 27-én.

A képviselőház ma tárgyalja a kuriai bíraskodásról a törvényjavaslatot. — *Szivák Imre* előadó ismerteti a javaslatot, mely szükségessé vált.

A módosításoknál *Molnár* apát a harmadik kanczelparagrafus ellen erős támadást intézett. A javaslatot jogi szempontból absurdumnak mondja s azt állítja, hogy az egész szakasz a katolikus lelkészek ellen irányul.

Mohay Sándornak bár kifogásai vannak a javaslat ellen, mégis hiva lévén a parlament szuverenitásának a képviselőházhoz érkező kérvények ügyében, de mert szerencsésen hidalja át e két elvi álláspont között fenforgó ellentéteket, a javaslatot elfogadja.

A képviselőház egészen megtelt. Az érdeklődés nagy volt.

A pénzügyminiszter itthon.

Budapest, április 27. (Érk. d. u. 26.) *Lukács* László pénzügyminiszter Olaszországból a jövő héten visszatér.

Az Albrecht ünnepélyek.

Budapest, április 27. (Érkezett d. u. 2 órakor.) Bécsből táviratozzák, hogy az *Albrecht* szobor leleplezése alkalmából több udvari ünnepséget terveznek. — Lesz katonai fogadó est a Burg pazar-szép termeiben, a Burg új szárnyában pedig szintén több ünnepség fog lezajlani, majd diszebéd a redut termeiben, az operaházban pedig díszelőadást rendeznek. Tisztán katonai ünnepség lesz ez. *Vilmos* császár ezuttal nem megy el Bécsbe.

Pestis a Keleten.

Budapest, április 24. (Érk. d. u. 2 ó.) *Konstantinápolyból* rémhirt hoz a táviró, a mely bizonyára Európaszerte megdöbbenést kelt. — A hír azt jelenti, hogy *Dseddában* ma két ember pestisben meghalt. A keleti egészségügyi viszonyok kezdetleges volta miatt, ha csak *Yldiz* kioszkból rendkívüli szigorú óvóintézkedéseket nem tesznek, félt, hogy a pestis nyár folyamán behatol az európai országokba.

Kézrekerült csalóbanda.

Budapest, április 27. (Érk. d. u. 2 ó.) A fővárosban nagy csalóbandát fogtak el, melynek tagjai csupa kereskedősegédek, kik a nagyobb kereskedői házakat éveken óta csalták, lopták. Ily módon szerzett jövedelmüket kétes helyen eltékoztatták.

NAPI HIREK

— **Debreczen—Párisban.** A párisi világiállításban való részvételt rendező bizottság 12,000 frtot kért a költségekre, — a jog- s pénzügyi bizottság pedig *Vecsey* Imre tb. főjegyző elnöklése mellett tegnap tartott ülésében csupán 2000 forintot javasolt e célra fordítani. — Mert ha országos érdek, hogy Debreczen a párisi nemzetközi kiállításon képviselve legyen, a kormánybizottság pedig így véle-

kedik, akkor méltányos, hogy a részvétel költségeit ne egyedül Debreczen viselje. Különben pedig a jog- s pénzügyi bizottság teljesen kielégítőnek tartja, ha Debreczen kizárólag mezőgazdaságát mutatja be a kiállításon s ezen tárgyak összegyűjtésének, valamint Budapestig szállításának költségeit vállalja el; a tovább szállításról, valamint az elrendezésről pedig a kormánybizottság gondoskodik.

— **A debreczeni ref. egyház presbyterluma** 1899. évi április hó 28 ik napján d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Jelentés arról, hogy az ápril. 3 és 6-án tartott presbyteri gyűlések jegyzőkönyvei ápril 16-án hitelesítették. 2. Jelentés néh. *Tóth Sámuel* presbyter haláláról. 3. Néh. *Gyarmathy Lajos* halálával a gazdasági bizottságban megüresedett hely betöltése. 4. Nt. esperes ur f. é. 370. sz. körlevelének másolata a május 24-én kezdődő egyházkerületi közgyűlésre meghívás tárgyában. 5. Nt. esperes ur f. é. 385. sz. körlevelének másolata a tanítói fizetés kiegészítések és korpótlékok czimén kijutó államszegélyek tárgyában. 6. Nt. esperes ur f. é. 410. sz. körlevelének másolata a f. évi május 2-án Kabán tartandó egyházmegyei egyházi értekezletre való meghívás tárgyában. 7. A tek. városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés f. évi 52/4216 sz. határozata a szegényápolónak adandó — 5400 frt. évi segély tárgyában. 8. Az ispotályi vegyes bizottság 706/1898. sz. végzése a koldusápoló pénztár költségvetése tárgyában. 9. Az ispotályi vegyes bizottság f. évi 141. sz. végzése szegények fölvétele tárgyában. 10. A tek. városi tanács f. évi 4911. sz. végzése a *Vecsey-léle* földből utczául használandó terület értékének megtérítése tárgyában. 11. A gazdasági bizottság f. évi 200 sz. végzése az adóhátralékok behajtása tárgyában. 12. A gazdasági bizottság f. évi 194 sz. végzése a jelzálog alól való kibocsátási engedélyekért díj szedése tárgyában.

— **A postahivatalok szaporítása.** A kereskedelmi miniszter tudvalevőleg elhatározta, hogy a postahivattal nem bíró községekben a levélhordó intézményt fogja életbeléptetni. Az új posta illetve kézbesítő hivatalok, szabályzatát a belügyminiszter egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszterrel már kibocsátotta. — E szerint minden község, ahol postahivatal nincs, tartozik azon postahivattal, melynek forgalmi körében beosztva van, az oda érkező postaküldeményeket hetenként legalább háromszor a hivatalos levelek továbbításával megbízott postaküldőnczezel elhozni. — Minden községben alkalmas helyen levélgyűjtő szekrény állítandó fel, melynek tartalmát az előjárásnak postakezeléssel megbízott tagja kiszedni s a küldőnczezel a postahivattal bíró körjegyzőségbe elküldeni. Azt, hogy a községek turtsanak-e magánlevelek kézbesítésére alkalmazott küldőnczöt, a községek maguk határozzák meg. Ez a legutolsó rendelkezés vonatkozik csak tulajdonképen a postaintézmény kiterjesztésére, a többi a külön postaküldőnczöt tartani nem akaró községekre vonatkozik.

— **Eljegyzés.** Ifjabb *Konez* Lajos, az első magyar általános biztosító-társaság tisztviselője, eljegyezte *Fehér* Olga kisasszonyt.

— **A margittai szolgabíróválasztás.** A margittai kerületben, mint levelezőnk jelenti, nagy mozgalmat idéz elő a főszolgabíróválasztás. A központnak az elhunyt *Morvay* Tihamér helyére *Nyisztor* Alajos m.-csékei főszolgabíró a jelöltje, de a járásban nagy pártja van *Jezerniczky* Dénes jelenlegi szolgabírónak is. Vasárnap ebben a dologban *Margittán* népes

értekezlet is volt, melyen Klobusiczky Béla földbirtokos elnököt. Az értekezlet elhatározta, hogy küldöttség útján kéri meg a főispánt, jelöljék Jezerniczky Dénest a Margittai főszolgabírói állásra.

— **Halálozás.** Moró Ferdinándné szül. Gajzágó Paulina asszony folyó hó 26-án éjjeli 2 órakor, életének 37-ik, boldog házasságának 20-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultat folyó hó 27-én délután 4 órakor temetik Derecskén. Halálát férjén és gyermekein kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Uj irány.** A Grafikai Szemle budapesti szaklap a szeccecionista új irányról a következőket írja: Rafael, Tizian, Rubens, Makart és többi nagymesterek remekeire nemsokára anatómát mond a jövő század és odaáll a szeczeszionisták bizonytalan zászlója alá. Azt mondják — hiszi, a ki hiszi — egész forradalmat okozott az új irány a művészetben. (?) Ezután már zöld lesz a hó, fehér a sár, fekete az angyal, kávészínű a nap, egyenes a görbe és a milói Vénuszt egy korhadat fatörzs alak fogja helyettesíteni. Bizarrság és föltűnő kell mindenkinek — ezt kívánja az új irány. Az irodalom is nagy alakuláson megy majd át. Ezután nem lesznek fűzők poéták és papirkosár-írók, hanem csak szeczeszionisták. Shakespeare, Heine, Arany, Petőfi érthetetlenek lesznek a jövő nemzedék előtt s helyettük Hazafi Veray Jánosok és Tatar Péterek foglalják el a könyvpiacot. Eleinte csak hőbortnak vették az egész dolgot; de most már tekintélyes írók, tudósok és esztétikusok szállnak az új irány ellen sikra. Tömörkény István, a népszerű szegedi író, a Pesti Naplóban igen talpraesett kritikát mond erről az új irányról a szegedi képzőművészet alkalmából. Szóba került az a képviselőházban és a sajtó is tárgyalja pro és contra. Nálunk ennek az új iránynak egyik kiváló (?) képviselője a Kosmos-nyomda, a hol a „művészeknek a művészetért” jelige alatt csinálják a Magyar Génuszt, a melynél eltorzítottabb dolgot nem fog produkálni a szeczeszionizmus. Mi, magyar nyomdászok azonban teljes megnyugvással nézzük ezt a fából való vaskarikát és hisszük, hogy ez nálunk legalább tulzott elfajulásában, nem igen fog sok követőre találni. Hanem hogy mi is haladjunk a korrallal: egy tanácsossal szolgálunk. Ne legyen ezután köztünk rossz szedő vagy rossz gépmester, hanem azokat, akik rossz korrekurát csinálnak, rosszul nyomnak, vagy rosszul osztanak be a sorok közé: nevezzük csak szeczeszionistáknak. Mert minél rosszabb dolgot produkál valaki, annál nagyobb — szeczeszionista.

— **Szépség fürdők.** A legtöbb szép asszony két dolgról fél leginkább: hogy elhizik, vagy hogy nagyon is lesóványodik. A soványodók könnyen segíthetnek a bajon, mert a mesterséges eszközökkel pótolhatják azt, amit a természet megtagadott és vágyuk szerint esznek-iszznak, de a hizás ellen küzdők sokszor valóságos vértanúságot szenvednek. Mindakét bajnál azonban a fürdő nagy szerepet játszik. Párisban most a mézfürdő van nagy divatban, mely a test formáit állítólag teltebbé teszi. Ninon de l'Enclos, az örökifjú szép dicsősége tetőfokán kezdett mézben fürödni, rendszeren 15 percig fürdött lefekvés előtt és aztán igen jól aludt. Sarah Bernhardt az örök ifjúságot magának állítólag teafürdőkkel biztosítja. Mindezeknél hatásosabb a tejfürdő, melyet emberemlékezet óta ismernek és mely a bőrt simává teszi és a ránczoktól megszabadítja. Reclaimer asszony is tejjel fürdött, valamint Tallien asszony is, aki azonban fürdőjébe még husz font epret és két font málnát is tett. II. Katalin orosz czárné egészen forró tejjel fürdött, hogy nagyon el ne hizzon.

— **A fecskék.** A fecskék most már tényleg és letagadhatatlanul itt vannak. A fekete frakkos kis madarak szorgosan építgetik az ereszetek alá házaikat, fészkeiket. Milyen jó a kis fecskéknek, hogy nincs közös sorsuk a tanyai gazdákkal. Hogy nekik nem kell folyamodni házépítési engedélyért mert a mintaközgazgatás mai rendszere mellett könnyen megeshetne a kis bohókkal, hogy mire megkapnák a „tekintetes uraktól” a fészkek építési engedélyt, már vándorolhatnak is vissza a dél enyhe ligetjéi felé. Mert reájuk hidegedne a fagyos tél. Legalább a tanyai gazdák kora tavasszal benyújtott kérvényeinek rendszerint ilyen téli sorsuk, a mi a hivatalos elintézésüket illeti. Patkós eszímájuk nyomát hóval fujja be a szél, toronyalatti hideg szél.

— **Egyedüli biztos gyógyszere** a esz- és köszvénynek a híres Zoltán-féle (Johnsen) kenőcs, mely már néhány napi használat után a legmakacsabb esz- és köszvényes bántalmakat is meggyógyítja. Kapható üvegenként 1 firtét az egyedüli készítőnél, Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában Budapestben.

— **Kigyuladt erdő.** E hó 25-én Debreczen város tulajdonát képező erdő kigyuladt. A vonat az erdő mellett halad el s egy kipattanó szikra meggyújtott egy fiatal fát, melytől az ültetvények s a többi fák csakhamar lángra lobbantak. A tűz rohamosan terjedt tova, de még idejében sikerült a veszedelemnek elejét venni. Másfel hold területen égtek el a fiatal fák s ültetvények.

— **Romeó a meszegődörben.** Ismét egy kis pikantéria termés a társaságban, melynek különösen az kölesönöz leginkább nagy érdekességet, hogy a benne szereplő férfiú egy öreg, szürke fejű, donzsuanos kodó hajlamairól általánosan ismert háztulajdonos. A szürke fejű háziur tegnapelőtt egy kis rózsaszínű levelet kapott. Egész nap ideges volt. Alig várta, hogy esteledjék. — Fölragyogott a szeme, ha egy-egy pillanatra elképzelte, mi vár reá. Feszesen, legényesen egyenesedett kissé meghajlott dereka, tud ő még hódítani. Ime itt a bizonyíték. Előbb hallani sem akart róla a szép kis özvegy. Makacs volt és vad, mint egy nyolez hetes czicza. S most végre megjuhászodott. Maga írja, hogy akarja. A vacsora alatt dühösködött és adta a haragost. A felesége nem értette, máskor nem volt ilyen az ő jó örege.

— **Örülség,** a klubban 10 órára gyűlést hívtak össze. Azt hiszik azok a fiatal vérű gyerekek, hogy a magamfajta öregek az ilyennek örülnek. Nem való nekünk már az éjjelezés.

— **Hát ne menj el. Muszáj?**

— **Megszólják az embert,** hogy nem érdeklődik semmi iránt. Aztán jó, ha egy-két komoly ember is ott van, azok a fiatalok nagyon heves véreik.

Ézzel elejét vette az öreg ügyesen minden gyanunak. Elment sietve topopot végig a Kossuth utcán. Aztán föl-vágott jobbra ki a külváros szűk sikátorai közé. Egyszerre csak megállt, kissé kiverte homlokát az izzadság.

— **Hogy is írta csak. Igen. A hátsó kert ajtó nyitva lesz.** Az ötödik kis dobozgon tul. Veszedelmes hely, de átestem én gyakran már ilyenem. Egy kissé kényelmetlen is, de megérdemli az aranyos kis baba.

Czuppantott fonnyadt ajkával és folytatta utját. Botorkálva jutott csak előbbre a házak mögött elhúzódó kertek alatt. Néha gyufát gyújtott.

— **Itt a hid.** Az ötödiket mondta Ott áll a jól ismert kis ház kertje alatt. De az ajtó be volt zárva. — Megvakarta kopaszodó, fehér tarkóját, aztán neki gyürkőzött. Megmászta szuszogva a kerit-

tést, szerencsésen át is jutott. Benn volt a kertben. Az első akadályon tul volt. Most jön a második. Ha a hold véletlenül kibukkant volna akkor a felhők mögül, bizonyosan nevetett volna a szuszogó, izzadó öreg rettenetes vergődésén. Fúj-tatva lihegve, erősen kapaszkodva kuszott lefelé. — Visszafelé majd már nem kell mászni. erre gondolt és ez megvigasztalta. Egy perczre megpihent. Nézte a legszélső ablakot. A szép özvegy szobájából kiver a világosság az éjszabába.

— **Ott van a kis vadmacska.**

És ebben a perczben eleresztette a kerítés deszkáját, de rémülten vette észre, hogy a föld mindjobban süpped a lábái alatt. Egyre jobban, egyre mélyebbre sülyedt. Már dereken felül benn volt a puhóságban és nem bírt mozdulni se jobbra, se balra. Azt s tudta hol van. Rémulten kezdett segítségért kiabálni. Lámpákkal szaladtak ki a lakók az udvarra.

— **Segítség! Erre, erre! Ide!**

Mindenki kaczagott, mikor hófehéren kivonszolták az öreg urat a — meszegődörből. A fiakkeres tíz forintot alul nem volt hajlandó hazaszállítani, azonkívül megfizette vele a pokróczokat. Hogy mi lett a további folytatása otthon, azt már nem áruljuk el. Annyi szent, ezzel véget ért bizonyonyal örökre az öreg ur további szereplése a fiatal asszonyok körül s aligha megy még egyszer — légyottra.

— **A Gambrinus-sörcsarnokban** ma — csütörtökön — Dajna Rudi zenekara muzsikál. — Színház után mindig friss vacsorával szolgál a vendéglős.

x Hivatali helyiségül, esetleg ipari célokra rektárnak stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x A ki egészségére vigyáz, az igyék Ferencz József keserűvizet a melyet 20 év óta nagy becsben tartanak az egész világon. Az utolsó kiállításán egyedül tiszteltetett meg a nagy milleniumi éremmel és egyedül egy legmagasabb kitüntetéssel. — A Ferencz József keserűvizet mindenütt árusítják.

x Kiadó vendéglő. A közbághid melletti, szép, kies helyen fekvő, „Katafalva” nevű, jó forgalmu vendéglő bérbe adatik. Értekezhetni Jobbágy János tulajdonos, varga-utezai 24. számú házábanál.

A parfüm hazája.

Nagy gyönyörűséget okoz a szabad természetből elszakadt nagyvárosi embernek, ha előkelő női társaságban, bálban, avagy hangversenyen finom parfümíllattal telített levegőt szívhát magába. Nem kell hozzá tulságos képzelőtehetség, hogy a legszebb virágos kertben képzelje az ember magát és még a szigorú erkölcsbíró is szemet huny ilyenkor, ha látja, hogy az édes levegőtől csaknem elbódult ifjak minő heves szenvedélyvel ölelik magukhoz illatot lehelő bájos tánczosnőjüket. E mámorban nagy része van a virágillatnak, a természet ez édes adományának, melyből az emberi leleményesség mű uton a parfümök számtalan változatait állítja elő. A parfüm tavaszt varázsol tél közepén a fényes termekbe, melyek virágillat nélkül minden pompájuk daczára ridegek maradnának.

Nem érdektelen tehát egy pillantást arra a helyre vetni, a hol a tavasz e kedves szurrogátumát előállítják. A parfümgyártás főhelye Grasse délfrancia városka. Lakosságának száma 14.000 lélek, kizárólag ebből az illatos iparágból élnek. Az idegen ember azt képzelné, hogy a poétikus foglalkozású helység a képzelhető

legpoétikusabb látványt nyújtja, hol a földi szenny szinte ösmeretlen fogalom. Annál kellemetlenebb azonban a kiábrándulás, mert lakosok piszkosak és a városban is lépten-nyomon szenny és piszok ötlük az ember szemébe és pedig nemcsak az utcákon, hanem a lakásokban is. A vidék azonban elragadó. Sehol Európában nem díszlik úgy a rózsa, tubarózsa, akác, jázmin és az illatos virágok megszámlálhatatlan változatai, mint e hegyektől védett enyhe helyen. Az egész környék egyetlen óriási virágoskert, melynek ki-terjedéséről fogalmat nyújt egy kis számítás.

Ugyanis 1000 kilogramm virágsziromhoz 5000 rózsabokor szükséges, mi 1800 négyszögletes termőföldet szükséges. — Tudunk kell pedig, hogy Grasse városa évenként 1 millió kilogramm rózsát termel valamint nagymennyiségű egyéb virágot is.

A parfüm gyártás ideje a tavasszal kezdődik. Karácsonykor beállítanak a környékbeli parasztok friss disznózsírral Grasse városába. Minő ellentét! A legpiszkosabb állat zsírjában leheli ki a virágok legszebbike költői illatát. A zsirt gondosan megtisztítják és hűvös helyen tartják a tavaszig. Az aratás az ibolyaszedéssel kezdődik. A virágokat frissességük és fejlettségük szerint megválogatják és hatalmas edényekbe öntik, melyek félig disznózsírral vannak megtöltve. Most a zsirt és virágszirmot addig kevergetik egymással, míg a zsir meg nem alszik és ezután éjszakán át állni hagyják. Ez idő alatt a szirmok teljesen átengedik illatukat a zsirnak. Másnap a keveréket átszűrjük és az illatuktól megfosztott szirmokat eltávolítják a zsirból, mely utóbbi most már mint illatos kenőcs, csinos téglékben jut a kereskedésbe. Kilójának ára 20—25 frank. — Ugyanily elbánásban részesülnek a többi virágok is. A parfümöt pedig akként nyerik, hogy a kenőcsből alkohollal kivonják az illatot. Ilyen különféle illattal telített alkoholt áll a parfüm, mely oly kelendő czikkét képezi a droguistáknak és illatszereseknek és melynek annyira kedvelője van az elegáns hölgyek és urak között egyaránt.

Pisszegés és fütyülés a színházban.

Szabad-e a színházban pisszegni? Ez a kérdés nem olyan új, mint hinnők.

Attól az időtől fogva, mióta csak színészek színpadon játszanak, divatos a tetszés és nem-tetszés hangos nyilvánítása. És minél jobb izlésre tett szert valamely nép a drámai termékek megbirálásában, annál hangosabban adott kifejezést irántuk való érzelmeinek.

Az athéniak sokszor nem elégedtek meg azzal, hogy érzelmeiknek pisszegés vagy fütyülés által adjanak kifejezést. Aeschylóst, a kit egyes darabjai miatt az a gyanu terhelt, hogy a miniszteriumok titkait akarja leplezni: meg akarta kövezni a derék athéni hallgatóság, úgy, hogy Aeschylósnak Bacchus oltárára kellett menekülnie a kemény kritikák elől. Ugyanígy járt Euripides Bellerophon című darabjával. Így hát a pisszegést mint az istenek jótéteményét fogták föl az athéni színészek, mert a megkövezéssel szemben a pisszegés bizony jótétemény.

Rómában a tetszés és nem-tetszés nyilvánítását a színészek vagy a darab egyes provokáltak. Tudvalevőleg minden római komédia végén egyik színész a közönséghez fordult és tetszését kérte.

— Tapsoljatok ősi szokás szerint! — így szól az utolsó vers Plautus egyik vígjátékában már a Scipiók korában. A helyeslésnek ipen sajátos formái voltak: a közön-

ség utánozta a méhek zümmögését, az eső zaját, mikor a tetőkre esik, vagy bizonyos készülékeket hozott mozgásba, amelyek aztán rettenetes lármát csaptak. Horátius azt mondta, hogy az ember mintha a tenger viharzását hallaná. Persze a füty sem hiányzott ebből a koncertből. És az ilyesmi sokszor a legesekélyebb okból kitört, pl. ha a színész nem kellően hangsúlyozott valamely szót.

Eleinte a hatóságok nem elegyedtek bele a tetszés, vagy helytelenítés nyilvánításába és Augustus császár egy Pylades nevű színészt száműzött azért, mivel egyik fütyülő nézőre ujjal mutatott rá.

Franciaországban hasonló jelenségek mutatkoztak a színházak megnyitásának idején. Párisban aztán épp úgy kifejlődött a pisszegés, fütyülés, kövezés, lármázás, mint a rómaiaknál. Az első kifütyült darab a Corneille Tamásé volt 1686-ban. A XVIII. században nemcsak rossz szerzőket fütyültek ki, de még Voltairt is. A XIX. században Talmát is többször pisszegés érte.

A színházban való fütyülés magyarázata nem nehéz. Ha egyesek pisszegnek, ez azért történik, mivel mások tapsolnak. A publikumnak jogában áll nézetét érvényesíteni. Megtapsolhatja azt is, a mit ki kellene pisszegnie és fordítva. Egyik kiváló modern dramatikuss roppantul felingerült azon, hogy „egy fél tuczt az idióta” tönkretetheti a darab sikerét. Tévedett. A publikum nem oly buta, mint a bukott drámaírók hiszik. Megvan a maga érzéke a jó és szép iránt. Lehet, hogy téved. De nem téved gyakran a sajtó is?

Egyesek azt hiszik, hogy a pisszegés rendkívüli udvariatlanág jele. Nem mindig áll ez. Kevéssel a francia forradalom előtt adtak a Trianonban egy „A király és a bérló” című darabot, amelyben Mária Antoinette személyesítője igen rosszul játszott. Egyszerre csak — így beszél Fleury színész memoárjai — éles füty szelte keresztül a levegőt. A füty abból a páholyból indult ki, ahol XVI. Lajos ült. Lehet több udvariasságot kívánni a közönségtől, mint a mennyit Franciaország királya mutatott felséges nevével szemben?

Arról is szó volt már, hogy rendőrileg fogják eltüntetni a pisszegést és a fütyöt. Hiába. Akkor is lesznek drámai bukások, csendes bukások. A közönség még azért is dühös lesz, mert nem-tetszésének nem adhatta kifejezést.

Irodalom és művészet.

* **Országos Zoologiai Társulat** alakult a fővárosban, melynek ezéjja a tudományos és gazdasági állattan, vadászat, állat, sport és védelem fejlesztése. A társulatnak már is két szaklapja van. u. m.: a Zoologiai Lapok és a szárnyasaink, melyek közül az első a tudományos állattani kérdéseken kívül különös súlyt fektet a méh- és ebtenyésztésre, utóbbi a tudományos ornithologia mellett a baromfi-, galamb- és a madár tenyésztéssel foglalkozik. Tagsági kötelezettség 3 évre szól, tagsági díj évi 4 frt, mely összegért az illető tag díjtalanul kapja a társulatnak egyik vagy másik havonként kétszer megjelenő és gazdagon illusztrált szaklapját. Alapszabályokat és mutatószámokat szívesen és ingyen küld a társulat igazgatósága: Budapest, VII ker., Rottenbiller-utca 30. szám.

* **Magyar Könyvtár.** Teljes jegyzéke a Magyar Könyvtárban 1899. Áprilisig megjelent száz számnak. E jegyzéket minden érdeklődő ingyen kaphatja meg a kiadónál Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) Budapest Andrassy-ut 21. vagy bármely könyvkereskedésben.

CSARNOK.

Bacsányi János hitvese.

Irodalomtörténeti regény.

— Irta: Könyves Tóth Kálmán. —

(Folytatás.) 14.

A napok teltek a költő nem unatkozott, ki-kijárt a már letarolt mezőkre és fegyverét vállára akasztva bolyongott erdőn és réteken. Bármerre ment, nem érezte magát egyedül, az a jó tündér, a ki megígérte, hogy kísérni fogja lépteit, ott volt mellette, ott volt szívében.

Egy délután mikor a főispánnal a parkban sétálgatott, vágató lovas vettek észre a parkba vezető uton. A mint a lovas közelebb ért, a gróf felismerte huszárját. Rosszat sejtett, azt hitte, hogy talán nevének lett valami baja. Sietve mentek mindketten a lovas elé s mikor ez elöttök megállott, legelőszőr is a gróf szólalt meg:

— Rossz hirt hoztál, ugy-e, öreg? A grófné beteg?

A kimerült huszár fejét tagadólag rázta, a mi némileg megnyugtatta a gróft. A csaták viharában edzett katonának csak egy pár percze volt szüksége, s ekkor kigombolván dolmányát, vörös bőrtárczájából kivette a rábizott levelet. A gróf mohón kapott a levél után, de a huszár, a helyett, hogy átadta volna, kezét fölemelve, magasra tartá a levelet s katonásan köszönvén, így szólt:

— Instálom alásan, méltóságos gróf ur, parancsot kaptam a méltóságos aszszonytól, hogy e reportot egyenesen a szekretárus urnak számoljam be. Itt van, tessék átvenni.

Bacsányi alig futotta át a gyorsan feltört levelet, mikor idulatosan fölkiáltott:

— Most már okvetlenül föl kell Budára mennem, még ha a Luther kifejezésével éljek, minden háztető cserepe megannyi ördög lenne is. Olvassa, gróf ur, olvassa e levelet.

S ezzel átnyujtá Gabriella tudósítását a bámuló főispánnak.

A főispán helyeselte Bacsányi szándékát, de egyuttal azon tanácsot is adta neki, hogy ha bármennyiben is részese lenne a dolognak, jobb lesz kerekét oldani legalább addig, míg a vihar elmulik. De Bacsányi szilárdan megmaradt elhatározása mellett, hogy Budára megy, és siet magát kitisztáznai minden vád alól. Néhány óra mulva utnak is indult az orosz-lánok verme felé.

Budán Sándor nándornál jelenté magát, de a nándor nem fogadta el, s Németh János ügyigazgatóhoz utasította, hol magát ártatlannak állította. Németh nyájas arccal fogadta, hízlegességgel árasztá el a koszorú költőt s biztosítá jó akaratáról, sőt üdvözlétet is küldött tőle Forgács Miklósnak. Alig ért azonban szállására, elfogták s börtönbe hurcolták. Az ártatlanságában bizó Bacsányi önmegadással türte sorsát s egy perczeig sem kételkedett, hogy szabadságát vissza fogja nyerni. Csalatkozott.

Bacsányi többet magával egyenesen Thugot parancsára a bécsi vallató bizottság elé vitetett. Említettük, hogy e bizottság elnöke, gróf Saurau, Greiner iskolatársa volt. Szigorú hivatalnok, ki lelkiismeretesen végzett minden csekélységet, ami hivatala körébe vágott. Greiner rosszul számított, midőn azt hitte, hogy a barátság révén valami közleményt csikarhat ki Bacsányi ügyét illetőleg. Saurau többre nézte hivatalát barátságánál s minden faggatásra néma maradt, csak annyit említett meg, hogy Bacsányi ügye nagyon rosszul áll s nehezen menthető meg a haláltól.

Greiner csak azon egy kedvezményt kérte tőle, hogy Bacsányival néhány szót

válthasson; de a hivatalnok kérelmetlen maradt, sőt figyelmezteté barátságát, hogy hagyjon föl a dologgal, nehogy őt is gyanu érje.

De Greiner nem riadt vissza; szavának ura akart maradni s más utat kísérelt meg, hogy a fogolyhoz bejuthasson. Egy pár nap múlva Bacásnyi Bécsbe érkezése után kifent bajuszu gránátos katonára állott őrt másodmagával a börtön előtt. A fogoly hallgatagon ült asztala mellett. A kimerültség nyomai látszottak arczán, s minthogy már napok óta alig aludt valamit, fejét könyökére támasztva, szemet behunyta; de mégsem tudott elaludni. Arról gondolkozott, mily közel van most Gabriellához s egy szóval sem értesítheti!

Mint vágyakozott vissza Bécsbe s most mily körülmények között valósult óhajta! Közel hozzá s mégis mily távol! Kitudja mikor láthatja? S ekkor a behunyt szempillák két nagy könyccsepp gördült alá halvány orcáira.

E percében valaki vállán érinté. Bacásnyi fölriadt s boszusan nézett a fekete bajuszu gránátosra, ki fájdalom merengéséből fölébreszté s a férfi könnyeinek tanuja volt. Ő eddig a két katonára nem figyelt, háttal volt fordulva feléjük s ez a bizalmasság sértette a költőt s bosszuságát nem is fojtá el, így szólt:

— Az ön kötelessége az, hogy engem őrizzen s e korlátan túl lépni nem szabad!

— Ezer ördög! — kiáltá mosolyogva a katonára, félek, hogy még föl ad kapitányomnak. Nézzen meg jól nem ismer-e reám?

— Greiner nem csalnak szemeim, ön az! Most már remélek! kiáltá Bacásnyi, átkarolta barátját és meg akarta őt csókolni.

— Meg ne csókoljon, — szólt ez hátrálva, — le találja rántani bajuszomat s az órváltáson kisül a csiny. De nézzen csak hátra, itt van még egy társam, fiatal ficzkó, még a bajusza sem pelyhesedik, az is szeretne önnel néhány szót váltani.

— Bacásnyi hátrafordult s örömkialtas lebbent el ajkáról. Az álóltötzetben alig lehetett rá ösmerni Gabriellára. — Arcza az a szép fehér arc, csaknem olajbarna volt; gyönyörű természet szürke katonaköpeny fődte el; de azért Bacásnyi fölismerte.

— Gabriellám! — kiáltá, megragadva s hévvel csókolta meg a leány kezét, — egy egész élet csekény áldozat volna hálám lerovására. Aldom a sorsot, hogy e börtönbe hozott; a nyomor e fészke templommá van szentelve, mióta ön ide belépett!

Greiner szakítá félbe Bacásnyi beszédét. Gabriella nem tudott szólni; ő csak kezét fogta az ifjunak s egymás szeméből olvasták ki a viszontlátás édes gyönyörét.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvény társaság közlése.

1899. április hó 27-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	119.50	120.—
" vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120.75	121.75
" koronajárdék 4%	97.25	97.75
" regále vált. köt. 4 1/2%	100.35	101.35
Osztrák aranyjárdék 4%	120.—	120.50
Egységes államkötvény 4 1/2%	100.60	101.10
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	384.50	385.—
Osztrák hitelbank részvény	357.70	357.90
Magyar ipar- és keresk. bank. r.	101.—	102.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
" " " 3%-os	103.50	104.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	120.—	121.—
Magyar vörös keresztsorsjegy	11.30	11.80
Osztrák " " "	20.40	20.90
Olasz " " "	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	7.—	7.50
Jó-sziv " " "	4.—	4.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	5.66	5.74
20 márkás arany	11.78	11.82
20 frankos arany	9.55	9.59
1 Sovereigns	12.04	12.08

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. április 26 án.

Ma néhány malom ismét jó vételkedvet tanusított. Mintegy 18000 mm. került eladásra, finom fajokért 5 krral magasabb ár volt elérhető, más minőségek jól tartott áron keltek.

Rozs szilárd, gyér kínálat mellett jobb keresletnek örvendett.

Tengeri lanyha.

Eladott:

Buza, Tiszavidéki. 200 mm. 80 k. 9-20 forinton, 900 mm. 79-4 k. 9-25 forinton, 400 mm. 79 k. 9-32 forinton, 500 mm. 79-8 k. 9-32 frton, 100 mm. 79 k. 8-90 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat ma az olcsóbb külföldi jegyzések dacára inkább szilárd volt. A contremine fedezett, látván, hogy a készbuza jobb keletnek örvend és hogy tőzsdei jargonban beszélve, a buza lefelé nem „huz”. A mint ezen jelek mutatják, valószínűleg inkább javulás, de legalább is a buzaárak stabilizálása várható, mert utóvégre a malmok paszivitása sem tarthat örökké.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza áprilisra 0.—, 0.—,	
" májusra 8.55, 8.53, 8.57, 8.55, 8.59,	
" októberre 8.19, 8.22, 8.16, 8.22,	
Rozs áprilisra 0.—, 0.—,	
" októberre 6.63, 6.68,	
Zab áprilisra 0.—, 0.—,	
" májusra 0.—,	
" októberre 5.50, 5.52.	
Tengeri májusra 4.42, 4.42, 4.43,	
" júliusra 4.58, 4.57,	
Repcze augusztusra 12 25,	

Délutáni határidő-üzlet.

Délután 4 1/2 órakor a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza májusra	8.65 — 8.66
" áprilisra	0 — 0.—
" októberre	8.24 — 8.25
Rozs áprilisra	0 — 0.—
" októberre	6.68 — 6.70
Zab áprilisra	0 — 0.—
" májusra	5.65 — 5.70
" októberre	5.52 — 5.54
Tengeri 1899. májusra	4.44 — 4.45
" júliusra	4.58 — 4.59
Repcze augusztusra	12 20 — 12 30

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyószám 206. Bérlet 169. sz. „A”

Ma, csütörtökön 1899. április hó 27-én:

Kék asszony.

Nagy operette három felvonásban.

Holnap, pénteken, ápril 28-án („B” bérletben)

A kis alamuszi.

Operette 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

3891. tkv.
1899. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Tiszavidéki Takaré- és hitelintézet végrehajtatónak Papp János és neje Pongor Sára végrehajtást szenvedők elleni 8000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, a debreczeni pusztá nagy cserei 63. sz. tjkvben A + 1-8 rsz. alatt foglalt 114., 113., 116., 115., 120., 119., 118., 117. hrsz. birtokra az árverést 1723 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1899. évi május hó 23. napján délután 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlan becsárának 10% át vagyis 172 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-ez. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál, 1899. évi április hó 6-án.

Nagy Károly

kir. táblai bíró.

393-1-1

969. eln.
1899.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni **Mester-utczal óvónői állásra**, mely állás évi **500 frt** készpénz fizetés, természetbeni lakás s 12 k. m. tűzifa javadalma-zással van összekötve: ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Ennélfogva felhivatnak mindazon törvényes képesítéssel bíró óvónők, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy képesítő oklevéllel s eddigi működésüket igazoló okmányaikkal kellőleg felszerelt kérvényüket **f. évi május hó 20-ig** alant írott községi iskolaszéki elnökhöz annyival inkább adják be, mert az elkésve beérkezendő kérvények figyelmen kívül hagyatnak.

A megválasztott óvónő állását f. évi szeptember hó 1-én elfoglalni köteles.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó óvónőt az iskolaszéknak jogában lesz a városban levő más óvodába, ha a közszolgálat ugy kívánja, áthelyezni.

Debreczen, 1899. ápril hó 22.

Simonffy Imre,

királyi tanácsos, polgármester,
községi iskolaszéki elnök.

289.

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom társulat örleményeinek

ÁRJEYZÉKE saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerinti kötelezettség és engedély nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	16.60
B. „ apró szemű	16.—
0. Királyliszt	16.—
1. Lángliszt kivonat	15.60
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	15.20
3. Zsemlyeliszt	14.60
4. Elsőrendű kenyérliszt	14.40
5. Közép kenyérliszt	14.20
6. Kenyérliszt	12.40
7. Barna kenyérliszt	10.—
8. Takarmányliszt	5.60
11. Finom korpa zsákkal	4.80
11. „ „ zsák nélkül	4.60
12. Durva korpa zsákkal	4.60
12. „ „ zsák nélkül	4.40
Csirke buza zsák nélkül	3.20

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tisztasulynak véve :
 A. B. 0-6 számig 85 kiló
 7. és 8. szám 70 „
 11. és 12. „ 50 „
 Debreczen, 1899. április 25.

Nyomdai vállalat eladása.

A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság Debreczenben felszámolásba lépve, vállalatát, mely 2 nagy hengernyomású gyorsajátóval, 1 többszín nyomású Phönix-géppel, egyéb segédgépekkel, stereotypiával, megfelelő mennyiségű újság-, könyv- és accidenc-betűkkel dusan felszerelt és a modern igényeknek kielégítésére minden tekintetben alkalmas nyomdából, könyvkötészetből és Debreczenben megjelenő két napilapból áll — eladóvá teszi.

A venni kívánók ezennel felhívhatnak, miszerint vételi ajánlataikat a felszámoló bizottság elnöke *Márk Endre* ügyvéd urnál Debreczenben a folyó 1899. évi május hó 1-ső napjának déli 12 órájáig adják be.

Bánatpénzül 2500 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban ugyanott, vagy a Közgazdasági Banknál Debreczenben teendő le.

A részletes eladási feltételek a nyomda helyiségében megszerezhetők, — és az ajánlatokban kitéendő, hogy ajánlattevő ezen feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A beérkezett ajánlatok elfogadása vagy el nem fogadása felett a felszámoló bizottság szabadon határoz, utóajánlatot azonban semmiesetre sem fogad el.

Venni szándékozók úgy a nyomdatelepet, mint az üzleti könyveket is bármikor megtekinthetik.

Séta-kerti butorozott nyaraló

4 szobával, üvegezett verandával, külön épületben konyhával, inas- és fürdőszobával, gondozott parkkal ellátva, a nagyerdei fasorban közvetlenül a séta-kerti csősz ház mellett

eladó,

vagy esetleg szeptember 15-ig
bérbeadó.

Értekezhetni **Dr. Simonffy Béla** királyi ügyésznel a törvényszéki épületben.

391-3-1

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe!

Tisztelettel értesítem Nagyságodat, hogy 45 év óta fennálló üzletemet a mai napon **Wallerstein Fülöp Fiai** cégnek eladtam.

Egyszersmind bátorodom becses tudomására hozni, hogy — ugyanazon szabásznő vezetése alatt, ki nálam ezideig is működött — **ruhakészítési műhelyemet** továbbra is fenntartom.

E czélből a főpiacon (Schäffer Nándor-féle házban) egészen a főváros mintájára berendezett

női divattermet

nyitottam, hol kizárólag női ruhák készíttetésével foglalkozom.

Nagyobb munkaerő alkalmazása után, ezentul a mélyen tisztelt hölgyközönség igényeit nemcsak — eddig is általánosan elősmer — gondos és izlésteljes munkával, hanem a leggyorsabb és legpontosabb kivittel is töreksem kielégíteni,

Legujabb divatu ruhaszöveteket, selymeket és legdivatosabb ruhadiszeket **szabászati műtermemben** folyton készletben tartok.

Miután eddigi becses pártfogásáért hálás köszönetet mondok, nagyon kérem Nagyságodat, hogy ezen új vállalatomat is támogatni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

ROTT L.

Főpacz, 38. sz. Schäffer-ház első emelet, a főposta mellett.

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,
VI., Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,
Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi
akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi-, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyegét és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyűket és mindenféle függönyöket stb.

Női toalettek egészben és felbontva festetnek.

férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben **felbontatlan állapotban** lesz.

Festésünk **szintartó és nem fog**, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint **megújítva** azonnal használható állapotban adatk vissza.

Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére.

Gyár Tiszafüred,

Nagyvárad, Gyöngyös, Eger,
főut, Orsolya-zárda mellett. főtér. Dobó-tér.
Gyűjtőtelepek az ország több részében.

Gépek eladása.

Alulírott cég debreczeni ipartelepünkön következő gépeket bocsátjuk eladás alá a **legolcsóbb árak mellett**, u. m.:

több 10, 8 és 4 lóerejű locomobil,
8 és 4 lóerejű cséplőgépek,
Sack-féle 1-es és 2-ös ekék,

boronák, szecsavágók, tengerimorzsolók, vetőgépek, buzatisztító-rosták, borsajtók, tűzi fecskendők, tizedes mérlegek.

24 czolos kövü daráló malom sziljas szerkezettel, végül ruhamosó és vegytisztító intézetek részére gőzfejlesztő kazán.

Kisebb és nagyobb festő rézüstök, gőzölők, centrifugál ruhacsavaró é ruhamosó gépek.

Medgyessy I. és Társa,

első hazai különlegességi gépgyár Debreczenben
Deák Ferencz-utca 22. sz., a törvényszéki palota szomszédságában.

A gépek jóságáért teljes jótállást vállalunk.

Egyidejűleg van szerencsénk a nagyérdemű gazdaközönséggel tudatni, hogy ipartelepünkön elvállalunk

gőzmalmok berendezéseit, szabadalmazott kettős működésű pót-szalmarázók készítését cséplőgépekhez, valamint a Bajzáth féle szabadalmazott kosárbetétek szállítást,

Gőzkazán munkálatokat, gépek javítását, minden a technika körébe vágó új alkatrészek és gépek készítését.